

HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea Planului de dezvoltare a contabilității și auditului în sectorul corporativ pe anii 2009-2014

[Denumirea modificată prin Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010, în vigoare 17.08.2010]

nr. 1507 din 31.12.2008

Monitorul Oficial nr.10-11/31 din 23.01.2009

* * *

În scopul realizării prevederilor [Legii contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.90-93, art.399) și [Legii nr.61-XVI din 16 martie 2007](#) privind activitatea de audit (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117-126, art.530), precum și al creării condițiilor favorabile pentru armonizarea contabilității și auditului cu cerințele Directivelor Uniunii Europene, Standardelor Internaționale de Raportare Financiară și Standardelor Internaționale de Audit, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Planul de dezvoltare a contabilității și auditului în sectorul corporativ pe anii 2009-2014 (se anexează).

[Pct.1 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

2. Monitorizarea și coordonarea procesului de realizare a Planului de dezvoltare a contabilității și auditului în sectorul corporativ pe anii 2009-2014 se pun în sarcina Ministerului Finanțelor.

[Pct.2 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

3. Ministerul Finanțelor va iniția negocieri cu Banca Mondială, cu instituții internaționale și donatori privind alocarea mijloacelor financiare pentru implementarea Planului de dezvoltare a contabilității și auditului în sectorul corporativ pe anii 2009-2014.

[Pct.3 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

4. Se abrogă [Hotărîrea Guvernului nr.1187 din 24 decembrie 1997](#) „Cu privire la reforma contabilității” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.88-91, art.890).

PRIM-MINISTRU

Zinaida GRECEANÎ

Contrasemnează:

Prim-viceprim-ministru,

ministrul economiei și comerțului

Ministrul finanțelor

Igor Dodon

Mariana Durleșteanu

Chișinău, 31 decembrie 2008.

Nr.1507.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
nr.1507 din 31 decembrie 2008

PLANUL DE DEZVOLTARE a contabilității și auditului în sectorul corporativ pe anii 2009-2014

[Denumirea modificată prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

I. INTRODUCERE

1. Planul de dezvoltare a contabilității și auditului în sectorul corporativ pe anii 2009-2014 (în continuare – Planul) constituie un document conceptual care determină prioritățile de dezvoltare a contabilității și auditului în Republica Moldova și stabilește măsurile și acțiunile necesare pentru realizarea acestor priorități.

[Pct.1 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

2. Obiectivul general al Planului constă în îmbunătățirea calității raportării financiare a entităților din Republica Moldova, ceea ce va avea un impact semnificativ și pozitiv asupra economiei naționale, datorită:

- 1) fortificării stabilității financiare a țării și reducerii riscului crizelor pieței financiare;
- 2) contribuției la investițiile externe directe;
- 3) facilitării accesului întreprinderilor mici și mijlocii la credite prin micșorarea costurilor informației financiare și a dobânzilor aferente;
- 4) creșterii veniturilor bugetare prin colectarea impozitelor și taxelor calculate în baza informațiilor contabile;
- 5) ameliorării procesului de monitorizare și exercitare a controlului asupra activității întreprinderilor de stat;
- 6) creării posibilității de a evalua și a lua decizii rezonabile de către investitori privind perspectivele de dezvoltare a entităților;
- 7) asigurării accesului liber al tuturor categoriilor de utilizatori la informația aferentă activității entităților, promovînd astfel dezvoltarea activă a piețelor de capital;
- 8) susținerii integrării economice a statului în Uniunea Europeană (UE), atât la nivel regional, cît și la nivel global.

3. Prevederile prezentului Plan sînt în concordanță cu Strategia națională de dezvoltare a Republicii Moldova pe anii 2008-2011, aprobată prin [Legea nr.295-XVI din 21 decembrie 2007](#), [Planul de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană](#), aprobat prin [Hotărîrea Guvernului nr.356 din 22 aprilie 2005](#), [Hotărîrea Guvernului nr.191 din 25 februarie 2008](#) „Pentru aprobarea Planului de acțiuni privind implementarea Planului național de dezvoltare pe anii 2008-2011”.

4. Implementarea Planului va contribui la diminuarea influenței economiei tenebre prin combaterea tranzacțiilor nelegale și corupției.

5. Elaborarea Planului derivă din necesitatea de a continua reformele inițiate în două acte legislative importante – [Legea contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007](#) și [Legea nr.61-XVI din 16 martie 2007](#) privind activitatea de audit, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2008. Implementarea acestor acte legislative atrage un șir de acțiuni orientate spre armonizarea contabilității și auditului cu cerințele Directivelor UE și standardele acceptate în practica internațională și în cea mai bună practică. În acest context, prezentul Plan are menirea de a continua reformele inițiate care, în final, ar conduce la crearea unui mediu de afaceri favorabil, creșterea culturii contabilității și auditului în sectorul corporativ, precum și la amplificarea prestigiului profesiei de contabil și auditor în Republica Moldova.

6. La elaborarea Planului s-a ținut cont de progresele înregistrate în cadrul diferitelor proiecte și acțiuni realizate în acest domeniu în ultimii ani, precum și de documentele similare elaborate în țările-membre ale UE și în statele aflate în proces de aderare la UE.

7. Prezentul Plan confirmă angajarea Guvernului Republicii Moldova în procesul de integrare a economiei țării în economia europeană și, conform [Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană](#), în îndeplinirea condițiilor economice și instituționale pentru obținerea statutului de precandidat la acest organism european.

II. SITUAȚIA ACTUALĂ ÎN DOMENIUL CONTABILITĂȚII ȘI AUDITULUI, ANALIZA SWOT ȘI COSTURILE IMPLEMENTĂRII PLANULUI

2.1. Analiza cadrului normativ actual în domeniul contabilității

8. Cadrul normativ actual în domeniul contabilității cuprinde: [Legea contabilității](#), Bazele conceptuale ale pregătirii și prezentării rapoartelor financiare, Standardele Naționale de Contabilitate (SNC), Comentariile cu privire la aplicarea SNC, [Planul general de conturi contabile](#), precum și regulamentele și alte acte aprobate de organele responsabile de reglementarea contabilității, în conformitate cu legislația în vigoare.

9. [Legea contabilității](#) este o lege organică, care stabilește cadrul juridic, cerințele unice și mecanismul de reglementare a contabilității și raportării financiare în Republica Moldova. În scopul îmbunătățirii raportării financiare și asigurării comparabilității acesteia la nivel internațional, Legea contabilității conține un șir de prevederi noi, dintre care principalele se referă la terminologia contabilă utilizată; autoritățile statale responsabile de reglementarea contabilității; competența asociațiilor profesionale privind apărarea drepturilor și ridicarea nivelului de calificare al membrilor lor; responsabilitățile și drepturile entităților privind ținerea contabilității și raportarea financiară; aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (SIRF) de către unele categorii de entități, conform Directivelor UE; utilizarea datelor contabile ajustate în conformitate cu prevederile [Codului fiscal](#) pentru întocmirea declarațiilor fiscale; introducerea sistemului de control intern și audit intern; racordarea structurii, modului de întocmire, semnare și prezentare a rapoartelor financiare la cerințele internaționale.

10. Prevederile sus-menționate ale Legii contabilității corespund, în general, Directivelor UE, SIRF, precum și nivelului actual de dezvoltare economică a entităților autohtone. Totodată, [Legea contabilității](#) conține numai aspecte metodologice generale privind ținerea contabilității și raportarea financiară. Modul concret de contabilizare și raportare financiară este stabilit în standardele de contabilitate și alte acte normative în vigoare, care, actualmente, nu corespund în deplină măsură cerințelor internaționale.

11. Bazele conceptuale ale pregătirii și prezentării rapoartelor financiare, SNC, Comentariile cu privire la aplicarea SNC și [Planul de conturi contabile](#) au fost elaborate, în principal, în anii 1996-2000 de către un grup de lucru pe lângă Ministerul Finanțelor, care a fost finanțat din resursele prevăzute în bugetele de stat pe anii respectivi.

12. Prevederile actelor normative nominalizate au intrat în vigoare la 1 ianuarie 1998, în conformitate cu Concepția reformei contabilității, aprobată prin [Hotărîrea Guvernului nr.1187 din 24 decembrie 1997](#).

13. După anul 2000 lucrările de reformare a contabilității, practic, au fost stopate din lipsa finanțării. Totodată, în perioada menționată, pe plan național și internațional au intervenit multiple schimbări, care înaintea noi cerințe față de organizarea contabilității și raportarea financiară, dintre care principalele sînt:

1) producerea modificărilor esențiale în dezvoltarea economiei de piață (constituirea întreprinderilor cu capital străin, consolidarea relațiilor întreprinderilor autohtone cu partenerii străini, atragerea investițiilor străine etc.), care au contribuit la sporirea necesităților informaționale ale utilizatorilor de informații financiare și a cerințelor față de calitatea și volumul acestora;

2) aprobarea [Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană](#) și altor acte normative, conform cărora legislația națională, inclusiv cea contabilă, trebuie să fie armonizată cu legislația UE;

3) elaborarea a opt SIRF recomandate pentru aplicare în țările-membre ale UE și care trebuie să fie luate în considerare la elaborarea actelor normative din Republica Moldova;

4) anularea a cinci Standarde Internaționale de Contabilitate (SIC), care au servit drept bază pentru elaborarea SNC similare, în care sînt specificate unele aspecte privind raportarea financiară;

5) elaborarea și aprobarea de către Consiliul pentru Standardele Internaționale de Contabilitate (IASB) a Cadrului general pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare (în redacție nouă), care conține o serie de prevederi noi privind componenta, modul de clasificare, recunoaștere și evaluare a elementelor contabile;

6) revizuirea a nouăsprezece SIC și elaborarea a unsprezece SIC noi, în care au fost concretizate

modalitățile de prezentare a elementelor contabile în rapoartele financiare.

14. În anul 2004, din inițiativa Guvernului Republicii Moldova, experții Băncii Mondiale au întocmit un Raport cu privire la respectarea standardelor și codurilor (ROSC) de contabilitate și audit în Republica Moldova în care sînt menționate realizările reformelor și problemele existente în domeniile specificate și formulate recomandări privind soluționarea acestora, conform cerințelor internaționale. Aceste recomandări au fost luate în considerare la elaborarea [Legii contabilității](#) (în vigoare).

15. În prezent, SNC și alte acte normative ce reglementează modul concret de contabilizare și raportare financiară în diferite sectoare și ramuri ale economiei naționale nu corespund Directivelor UE și SIRF.

16. Sistemul actual de raportare financiară al entităților, cu excepția unor tipuri de entități, cum ar fi, de exemplu, instituțiile financiare, nu permite în măsura necesară obținerea de către utilizatori a informațiilor financiare pentru luarea deciziilor economice și nu asigură transparența acestora. În același timp, informațiile din rapoartele financiare nu sînt accesibile utilizatorilor externi, ceea ce creează dificultăți considerabile în luarea deciziilor economice de către aceștia. În acest context, apare necesitatea armonizării actelor normative contabile actuale cu prevederile Directivelor UE și SIRF.

2.2. Analiza cadrului normativ actual în domeniul auditului

17. Activitatea de audit în Republica Moldova este reglementată de [Legea privind activitatea de audit](#), Standardele Naționale de Audit (SNA), [Regulamentul Consiliului de supraveghere a activității de audit \(CSAA\)](#), [Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor](#), [Codul privind conduita profesională a auditorilor și contabililor](#) (în continuare – Codul etic) regulamentele privind practica de audit și alte acte normative din domeniul auditului.

[Pct.17 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

18. [Legea privind activitatea de audit](#) a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2008 și, în fond, corespunde prevederilor Directivei europene 2006/43/EC cu privire la auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale și consolidate. O platformă semnificativă, pe baza căreia a fost elaborată Legea privind activitatea de audit, a format-o Raportul Băncii Mondiale ROSC de contabilitate și audit în Republica Moldova, emis în iunie 2004. Recomandările din ROSC aferente politicilor și acțiunilor ce trebuie întreprinse în domeniul auditului au fost încorporate în versiunea nouă a Legii privind activitatea de audit. Cele mai principale acțiuni stipulate în ROSC și care au fost luate în considerare la elaborarea Legii sînt de:

- 1) concretizarea entităților care sînt obligate să auditeze rapoartele sale financiare;
- 2) înaintarea cerinței față de auditori privind elaborarea procedurilor interne de control al calității;
- 3) înființarea unui organ independent de supraveghere a activității de audit.

19. Totodată, [Legea privind activitatea de audit](#) nu corespunde, în deplină măsură, cerințelor Standardelor Internaționale de Audit (SIA), aprobate de Federația Internațională a Contabililor (IFAC), și urmează a fi actualizată.

20. Actualmente, Republica Moldova nu dispune de un organ decisiv lucrativ care ar garanta calitatea raportării financiare, și anume existența profesiei de auditor independent și de încredere, loial față de creditorii, acționarii entităților și alte părți interesate. Pe plan internațional, aceste activități fundamentale sînt îndeplinite de auditori ce se află sub supraveghere publică. [Legea privind activitatea de audit](#) prevede constituirea unui asemenea organ și, în consecință, prin [Hotărîrea Guvernului nr.1450 din 24 decembrie 2007](#), au fost aprobate Regulamentul și componența nominală ale CSAA. Însă, pînă în prezent nu sînt bine determinate obiectivele, acțiunile și rezultatele organului respectiv aferente supravegherii activității de audit, care este un domeniu nou pentru Republica Moldova, acesta conținînd doar prevederi generale.

21. Principalele SNA și [Codul etic](#) au fost elaborate în anii 2000-2001 de un grup de lucru pe lîngă Ministerul Finanțelor, care a fost finanțat de Agenția SUA pentru Dezvoltarea Internațională (USAID). SNA și Codul etic au fost elaborate în baza reglementărilor de audit internaționale similare (în redacția anilor 1999-2000).

22. În decursul ultimilor 5 ani Ministerul Finanțelor a elaborat trei SNA și douăsprezece regulamente privind practica de audit. Totodată, trebuie de menționat că, după aprobarea SNA și a [Codului etic](#), pe plan internațional au intervenit unele schimbări ce înaintează noi cerințe față de activitatea de audit și de profesia de auditor:

1) elaborarea de către IFAC a unui set actualizat de SIA care diferă de cele aplicabile actualmente. În acest context, apare necesitatea implementării treptate a standardelor sus-numite în Republica Moldova;

2) actualizarea Codului privind etica contabililor profesioniști al IFAC, care generează necesitatea actualizării Codului similar din Republica Moldova;

3) abrogarea de către IFAC a unui șir de regulamente privind practica de audit, ceea ce condiționează necesitatea actualizării regulamentelor similare din Republica Moldova.

23. Registrul de stat al auditorilor și Registrul de stat al societăților de audit, al auditorilor întreprinzători individuali sînt elaborate, ținute și actualizate în conformitate cu prevederile [Legii nr.61-XVI din 16 martie 2007](#) privind activitatea de audit.

[Pct.23 în redacția [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

2.3. Analiza sistemului existent de învățămînt și instruire profesională

24. Actualmente, există nouă instituții de învățămînt universitar care pregătesc specialiști în domeniul contabilității. Instituțiile respective se află la etapa inițială de integrare în procesul de la Bologna. Începînd cu anul 2005, pregătirea specialiștilor în domeniul contabilității se efectuează în două trepte: trei ani de bacalaureat și doi ani de masterat. Curriculumul pentru specialitatea de contabilitate include cursuri de contabilitate financiară, contabilitate de gestiune, contabilitatea internațională, precum și particularitățile sectoriale și ramurale ale contabilității. Conținutul cursurilor și programelor analitice nu corespund integral practicilor avansate și standardelor internaționale de educație (SIE). Manualele, aplicațiile practice și alte materiale didactice nu sînt conforme, în deplină măsură, cu prevederile SIRF și SIA.

25. Planurile de studii nu asigură o pregătire practică adecvată a studenților care le-ar permite să aplice cunoștințele teoretice în situații reale și să dezvolte deprinderi profesionale esențiale.

26. În prezent, în Republica Moldova se aplică două programe principale de instruire profesională și de certificare a contabililor: Contabil practician certificat (CAP)/ Contabil practician certificat internațional (CIPA) și contabil certificat de Asociația contabililor profesioniști certificați (ACCA). Conform acestor programe, dețin certificate internaționale 252 contabili, inclusiv 222 – CAP, 9 – CIPA și 21 – ACCA. Totodată, conform legislației în vigoare, instruirea profesională continuă a contabililor nu este obligatorie.

[Pct.26 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

27. În ceea ce privește instruirea profesională continuă a auditorilor, cerințele față de asemenea instruire sînt specificate în [Legea privind activitatea de audit](#) și în Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor. Potrivit actelor normative menționate, certificatul de calificare al auditorului se eliberează pe un termen nelimitat cu condiția că auditorii își vor ridica nivelul de calificare după un program anual de cel puțin 40 ore de studii. Pentru obținerea certificatelor de auditor, candidații susțin examene de calificare la organele abilitate respective: Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei (BNM), Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), subiectele cărora sînt prevăzute în programele de examinare.

[Pct.27 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

28. Ministerul Finanțelor a elaborat, aprobat și publicat [Programul de examinare pentru conferirea calificării de auditor pentru auditul general](#), care în linii generale corespunde cerințelor Directivei 2006/43/CE.

[Pct.28 în redacția [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

2.4. Analiza SWOT a contabilității și auditului

Contabilitate	
<u>Puncte forte</u>	<u>Puncte slabe</u>
<p>Aprobarea Legii contabilității care corespunde cerințelor internaționale</p> <p>Raportarea conform SIRC de către instituțiile financiare și alte entități cu capital străin</p> <p>Creșterea competenței utilizatorilor rapoartelor financiare</p> <p>Încadrarea instituțiilor de învățământ universitar în procesul de la Bologna</p> <p>Existența programelor internaționale de certificare a contabililor (CAP/CIPA, ACCA etc.)</p> <p>Utilizarea datelor contabile ca bază pentru întocmirea declarațiilor fiscale</p>	<p>Costul relativ înalt al reformării contabilității</p> <p>Existența SNC și altor acte normative învechite și incomplete</p> <p>Nivelul insuficient al mecanismului de implementare și monitorizare a actelor legislative și normative în domeniul contabilității</p> <p>Întocmirea rapoartelor financiare potrivit formularelor tipizate care cuprind un volum considerabil de informații și, totodată, nu reflectă situația patrimonială și financiară reală a entității</p> <p>Dezvăluirea insuficientă a informațiilor financiare de către majoritatea entităților</p> <p>Nivelul scăzut de pregătire a cadrelor contabile în sistemul de învățământ universitar</p> <p>Rolul insuficient de pregătire în domeniul contabilității a funcționarilor publici, inclusiv din sistemul fiscal și de drept</p> <p>Insuficiența specialiștilor calificați necesari pentru ținerea contabilității și întocmirea rapoartelor financiare conform SIRC</p> <p>Inaccesibilitatea rapoartelor financiare pentru diferite categorii de utilizatori, inclusiv publicul larg</p>
<u>Oportunități</u>	<u>Pericole</u>
<p>Asigurarea la nivel internațional a comparabilității informațiilor din rapoartele financiare ale entităților</p> <p>Accesibilitatea liberă a utilizatorilor la informația din rapoartele financiare</p> <p>Crearea condițiilor favorabile pentru atragerea investițiilor străine</p> <p>Atragerea asistenței financiare și tehnice externe pentru dezvoltarea contabilității și auditului</p> <p>Modernizarea procesului de învățământ și pregătirea specialiștilor pentru certificarea profesională</p> <p>Asigurarea transparenței și creșterea gradului de dezvăluire a informațiilor financiare</p>	<p>Absența resurselor financiare necesare pentru continuarea reformelor contabilității</p> <p>Tratarea inadecvată a prevederilor reglementărilor contabile de către funcționarii publici și cadrele contabile ale entităților</p> <p>Tergiversarea implementării SIRC de către unele entități de interes public</p> <p>Lipsa mijloacelor tehnice și a programelor soft, precum și a cadrelor calificate necesare pentru colectarea, prelucrarea și publicarea rapoartelor financiare</p> <p>Dificultatea de înțelegere a standardelor de contabilitate bazate pe standardele internaționale de către utilizatori, în special la etapa inițială a reformei</p>
Audit	

<u>Puncte forte</u>	<u>Puncte slabe</u>
<p>Aprobarea Legii privind activitatea de audit ce corespunde cerințelor internaționale</p> <p>Implicarea organelor de reglementare în dezvoltarea profesiei de auditor</p> <p>Aplicarea de către entități a sistemelor tehnologice avansate și automatizarea procedurilor de audit</p> <p>Existența unui program de certificare și instruire profesională continuă a auditorilor concordat cu cel internațional</p> <p>Constituirea CSAA și aprobarea regulamentului de activitate a acestuia</p>	<p>Insuficiența auditorilor profesioniști competenți pe piață</p> <p>Nerespectarea de către auditori a normelor etice, inclusiv a principiului independenței (auditorii nu sînt suficient de independenți de entitățile auditate)</p> <p>Persistența auditelor formale care conduc spre aplicarea limitată a raționamentului profesional</p> <p>Aplicarea insuficientă (în multe cazuri lipsa) de către societățile de audit a politicilor și procedurilor de control al calității</p> <p>Existența unei comunicări limitate dintre auditori și utilizatori ce conduce spre necorespunderea așteptărilor utilizatorilor cu rezultatele auditului</p> <p>Insuficiența reprezentanților organelor de reglementare a activității de audit competenți în domeniul auditului, care ar putea organiza supravegherea auditului</p> <p>Regulamentul CSAA nu stabilește proceduri detaliate de control al calității</p> <p>Neînțelegerea de către conducerea entităților a importanței unui audit independent al rapoartelor financiare</p> <p>Nerecunoașterea de către CSAA de pe lîngă Ministerul Finanțelor a certificatelor internaționale profesionale</p> <p>Nivelul insuficient al mecanismului de implementare și monitorizare a actelor legislative și normative în domeniul auditului</p>
<u>Oportunități</u>	<u>Pericole</u>
<p>Aplicarea SIA, a Codului etic și altor reglementări în domeniul auditului aprobate recent, în scopul ameliorării procesului de efectuare a auditului</p> <p>Orientarea auditului spre unul bazat pe testarea riscurilor, utilizarea pe larg a raționamentului profesional</p> <p>Creșterea încrederii utilizatorilor de informații financiare în profesia de auditor</p> <p>Respectarea principiului independenței, inclusiv conștientizarea de către auditori a faptului că ei poartă răspundere față de public</p> <p>Existența unui organ extern competent de control al calității</p>	<p>Nivelul insuficient al competenței persoanelor implicate în efectuarea reformei în domeniul auditului</p> <p>Lipsa supravegherii publice a activității de audit</p> <p>Absența resurselor financiare necesare pentru continuarea reformei auditului</p> <p>Modificări frecvente în standardele internaționale de audit și dificultatea aplicării acestora</p> <p>Lipsa mijloacelor tehnice și a programelor soft necesare pentru elaborarea registrelor de stat de evidență a auditorilor și societăților de audit</p>

activității de audit	Lipsa conlucrării dintre asociațiile profesionale în domeniul auditului
Creșterea competenței profesionale a auditorilor	
Creșterea nivelului de veridicitate a rapoartelor financiare auditate	

[Secțiunea 2.4 modificată prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

2.5. Costurile estimative de implementare a Planului

29. Implementarea prezentului Plan va necesita anumite costuri ce vor fi acoperite atât din surse interne, cât și externe. Costurile respective aferente priorităților strategice de dezvoltare a contabilității și auditului se divizează în trei categorii:

1) **Costuri aferente consultațiilor, elaborărilor și implementărilor**, care cuprind cheltuieli aferente consultanților străini și locali; membrilor grupurilor de lucru privind elaborarea și implementarea reglementărilor contabile și de audit; actualizării și publicării acestora; elaborării materialelor didactice; schimburilor de experiență etc.;

2) **Costuri privind instruirea**, la care se referă cheltuielile de instruire profesională continuă a contabililor, auditorilor, funcționarilor publici, inclusiv a colaboratorilor organelor fiscale și de drept;

3) **Costuri de echipament IT**, care includ cheltuieli de procurare a hardware, software și utilizarea echipamentului tehnic.

30. Structura costurilor de implementare a Planului în cauză este prezentată în tabelul ce urmează.

Tabel

Costurile de implementare a Planului

Priorități naționale	Costuri, MDL/EURO						
	Consultații, elaborări, implementări MDL/EURO	Instruire MDL/EURO	Echipament IT MDL/EURO	Cheltuieli manageriale MDL/EURO	Total MDL/EURO	inclusiv	
						din surse externe	din surse bugetare
Ameliorarea cadrului normativ de raportare financiară	28838278/ 2059877	0	0		28838278/ 2059877	27866478/ 1990462	971800/ 69415
Fortificarea principalelor instituții responsabile de raportarea financiară	5686422/ 406173	1123458/ 80247	22469132/ 1604938		29279012/ 2091358	28626812/ 2044772	652200/ 46586
Sprejinierea profesiei de auditor	1555554/ 111111	0	216048/ 15432		1771602/ 126543	1771602/ 126543	-
Modernizarea învățământului, instruirii profesionale și informării publicului	3041976/ 217284	6222216/ 444444	0		9264192/ 661728	9264192/ 661728	-
Managementul proiectului de implementare a Planului	0	0	190120/ 13580	4650590/ 332185	4840710/ 345765	4840710/ 345765	-
Total cost	39122230/	7345674/	22875300/	4650590/	73993794/	72369794/	1624000/

	2794445	524691	1633950	332185	5285271	5169270	116001
--	---------	--------	---------	--------	---------	---------	--------

Analiza detaliată a costurilor de implementare a Planului este prezentată în anexa nr.1.

III. PRIORITĂȚI NAȚIONALE DE DEZVOLTARE A CONTABILITĂȚII ȘI AUDITULUI

31. Prezentul Plan prevede realizarea obiectivului general, care constă în îmbunătățirea calității raportării financiare a entităților autohtone, relevând următoarele priorități naționale:

- 1) Ameliorarea cadrului normativ de raportare financiară;
- 2) Fortificarea principalelor instituții responsabile de raportarea financiară;
- 3) Sprijinirea profesiei de auditor;
- 4) Modernizarea învățământului, instruirii profesionale și informării publicului.

3.1. Ameliorarea cadrului normativ de raportare financiară

32. Un mediu de raportare financiară eficient depinde de adoptarea și aplicarea unui șir de standarde, coduri și practici. Orientarea principală constă în ralierea cadrului normativ național de raportare financiară la Directivele UE, SIRF și alte standarde acceptate în practica internațională, adică corelarea legislației autohtone cu privire la activitățile entităților, contabilitate, audit, piețele financiare și instituțiile financiare cu practicile internaționale, avînd drept scop atragerea investitorilor locali și străini și dezvoltarea unui cerc de afaceri ce s-ar extinde pe plan global.

33. Constituirea unui cadru normativ performant de raportare financiară prevede:

1) elaborarea unui mecanism pentru acceptarea și implementarea SIRF pe teritoriul Republicii Moldova;

2) elaborarea reglementărilor contabile naționale, în conformitate cu cerințele internaționale, care vor contribui la amplificarea prestigiului profesiei de contabil și auditor, precum și la schimbarea culturii contabilității, auditului și de afaceri;

3) acceptarea și implementarea SIA recent aprobate și a [Codului etic](#) revizuit.

34. Ameliorarea cadrului de raportare financiară necesită selectarea unei astfel de modalități de abordare care ar asigura ca:

1) toate actele de reglementare normativă a activității de întreprinzător să aplice definiții identice, să adopte reguli unice de contabilizare, corelate reciproc;

2) instituțiile noi sau cele existente responsabile de raportarea financiară să fie dezvoltate astfel încît să coopereze între ele și să fie responsabile pentru elaborarea și implementarea reglementărilor contabile și de audit;

3) toate persoanele responsabile de întocmirea rapoartelor financiare, auditorii, autoritățile supraveghetoare și asociațiile profesionale să urgenceze îmbunătățirea cunoștințelor în domeniul respectiv.

35. Accentul se pune pe adoptarea și actualizarea standardelor de contabilitate și de audit, care ar facilita raportarea financiară transparentă și care îi va ajuta pe cei ce pregătesc, utilizează și verifică rapoartele financiare.

36. Ameliorarea cadrului normativ de raportare financiară se va efectua în conformitate cu articolele 4 și 15 din Legea contabilității, care prevăd diferite modalități de aplicare a standardelor de contabilitate, în funcție de tipurile de entități și sistemele contabile aplicate. Conform art.15 din [Legea contabilității](#), se disting trei tipuri de entități:

- 1) entități de interes public;
- 2) entități care aplică sistem contabil complet în partidă dublă;
- 3) entități (intreprinderi) mici și mijlocii.

37. Entitățile de interes public trebuie să țină contabilitatea și să întocmească rapoartele financiare conform SIRF.

38. Entitățile care aplică sistemul contabil complet în partidă dublă, altele decît entitățile de interes public, țin contabilitatea și întocmesc rapoartele financiare în baza SIRF sau SNC, conform politicii de contabilitate.

39. Entitățile care aplică sistemul contabil simplificat în partidă dublă țin contabilitatea și întocmesc rapoartele financiare conform SNC. Acest sistem poate fi aplicat de către entitățile care se referă la micul business și nu depășesc limitele criteriilor stabilite de [Legea contabilității](#).

40. Entitățile care aplică sistemul contabil în partidă simplă țin contabilitatea conform normelor aprobate de Ministerul Finanțelor. Acest sistem poate fi aplicat de către entitățile care se referă la micul business și nu depășesc limitele criteriilor stabilite de [Legea contabilității](#).

3.2. Fortificarea principalelor instituții responsabile de raportarea financiară

41. Implementarea prezentului Plan necesită implicarea următoarelor instituții de bază:

- 1) Ministerul Finanțelor;
- 2) Banca Națională a Moldovei;
- 3) Comisia Națională a Pieței Financiare și Bursa de Valori;
- 4) Serviciul informațional al rapoartelor financiare pe lângă Biroul Național de Statistică;
- 5) Consiliul de supraveghere a activității de audit;
- 6) Ministerul Educației;
- 7) instituțiile de învățământ universitar în domeniul contabilității și auditului.

[Pct.41 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

42. Instituțiile sus-numite sînt responsabile pentru:

1) stabilirea unei infrastructuri integrale și durabile a raportării corporative, în conformitate cu practica internațională, care va fi în folosul țării și va conduce la creșterea macroeconomică;

2) cooperarea reciprocă pentru a asigura că reglementările aferente contabilității, auditului, entităților și cele specifice ramurii, de exemplu în sectorul instituțiilor financiare, pe piețele financiare nebankare, sînt conforme cu cadrul legislativ în vigoare și sînt expuse într-un limbaj accesibil entităților care sînt obligate să le respecte;

3) asigurarea că entitățile nu sînt excesiv împovărate prin cerința de a pregăti două sau mai multe seturi de rapoarte financiare în conformitate cu diferite cadre normative pentru utilizatori diferiți;

4) implementarea prevederilor prezentului Plan.

3.3. Sprijinirea profesiei de auditor

43. Aplicarea unui cadru normativ îmbunătățit de raportare financiară va fi eficientă numai în măsura în care entitățile îl respectă. Fortificarea principalelor instituții responsabile de raportarea financiară va asigura respectarea cadrului specificat de către entități. De asemenea, auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale și consolidate constituie un instrument eficient de respectare a prevederilor standardelor de contabilitate.

44. Aplicarea instrumentelor sus-menționate nu este posibilă fără sprijinirea profesiei de auditor. Actualmente, în Republica Moldova este slab dezvoltat pilonul esențial pentru asigurarea calității și transparenței raportării financiare – existența profesiei de auditor independent și de încredere, loial față de creditorii, acționarii entității și alți utilizatori. Astfel, sprijinirea și dezvoltarea profesiei de auditor au devenit una din prioritățile naționale.

45. Auditorii trebuie să elaboreze propriile standarde și proceduri interne ce ar asigura efectuarea unor audite de calitate, totodată, urmează a fi elaborat și implementat un sistem de supraveghere externă publică independentă a auditorilor. Pe lângă aceasta, supravegherea publică eficientă a auditorilor este un element vital al menținerii și sporirii încrederii în profesia de auditor. [Legea privind activitatea de audit](#) prevede o anumită structură pentru executarea acestor activități. Prezentul Plan va susține elaborarea, crearea și dezvoltarea de către această structură a sistemului de supraveghere, pentru a ajuta organele de reglementare, investitorii și publicul să se asigure că rapoartele anuale și cele consolidate auditate sînt de încredere și prezintă o imagine veridică a situației financiare a entității auditate.

46. Prezentul Plan prevede susținerea directă atât a auditorilor, cît și a organelor de reglementare și supraveghere a activității de audit.

[Pct.46 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

47. Susținerea directă a auditorilor se va efectua prin acordarea de asistență la:

- 1) instruirea în domeniul contabilității și auditului, inclusiv în partea ce se referă la controlul calității;
- 2) atragerea specialiștilor străini ce vor contribui la ridicarea competenței profesionale.

48. Susținerea organelor de reglementare și supraveghere a activității de audit se va efectua prin acordarea asistenței la:

- 1) atragerea resurselor ce vor fi îndreptate spre instruirea angajaților Serviciului de control și verificare din cadrul CSAA și altor funcționari publici implicați în activitatea de audit;
- 2) elaborarea procedurilor de control extern al calității activității de audit, ce vor fi aplicate de CSAA;
- 3) elaborarea registrelor de stat ale auditorilor și societăților de audit, conform cerințelor Directivei 2006/43/CE;
- 4) actualizarea formularului raportului privind transparența societăților de audit și a informației privind respectarea procedurilor de control al calității lucrărilor de audit;
- 5) actualizarea [Legii privind activitatea de audit](#), conform prevederilor SIA și ale [Codului etic](#);
- 6) acțiunea și implementarea SIA și a Codului etic revizuit.

[Pct.41 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

49. Cea mai bună metodă de a obține și a edifica încrederea publicului în audit este de a demonstra că performanța acestuia este monitorizată, revizuită prin asigurarea calității și impusă prin aplicarea sancțiunilor. Formarea încrederii populației în auditori va conduce la creșterea, la rândul său, a încrederii în rapoartele financiare auditate.

3.4. Modernizarea învățămîntului, instruirii profesionale și informării publicului

50. Profesia de contabil și auditor, complet funcțională, necesită modernizarea învățămîntului în domeniul contabilității și a programului de instruire profesională care ar pregăti auditori profesioniști. Prezentul Plan stabilește modul de modernizare a învățămîntului și de implementare a programului de instruire profesională continuă în calitate de prioritate națională.

51. Raportarea financiară are un rol decisiv pentru o economie modernă și funcțională. Înțelegerea clară de către viitoarele generații de antreprenori, avocați, creditori și, desigur, auditori a rolului semnificativ al raportării financiare de calitate înaltă într-o economie de succes va spori considerabil oportunitățile de dezvoltare a economiei naționale în viitor.

52. O astfel de înțelegere poate fi realizată în baza unui program de studiu performant în contabilitate și audit în cadrul instituțiilor de învățămînt din Republica Moldova. Acest lucru este important nu numai pentru studenții la specialitatea „Contabilitate”, dar și pentru alte specialități (de exemplu, administrarea afacerilor, drept, economie), pentru a garanta că specialiștii din diferite sectoare ale unei economii funcționale pot lua decizii în cunoștință de cauză pe baza informației financiare credibile.

[Pct.52 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

53. Prioritățile naționale de dezvoltare a contabilității și auditului prevăd realizarea unui șir de acțiuni, care sînt examinate detaliat în capitolul IV al prezentului Plan.

IV. ACȚIUNI DETALIATE

4.1. Ameliorarea cadrului normativ de raportare financiară

54. Obiectivul prezentei priorități constă în constituirea unui cadru normativ de raportare financiară modern, în conformitate cu cerințele Directivelor UE și SIRF.

4.1.1. Elaborarea mecanismului de implementare și actualizare a SIRF

55. SIRF reprezintă standarde și interpretări, emise de IASB. SIRF sînt valabile după acceptarea

lor de către Ministerul Finanțelor în baza unui acord încheiat cu IASB și după publicarea acestora, în modul stabilit de legislație.

[Pct.55 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

56. În conformitate cu [Legea contabilității](#) (art.4), SIRF vor fi obligatorii pentru entitățile de interes public. Totodată, SIRF pot fi aplicate și de entitățile care utilizează sistemul contabil complet în partidă dublă, conform politicii de contabilitate aprobate.

57. Aplicarea SIRF de către entitățile de interes public este obligatorie pentru rapoartele financiare întocmite pe anul 2012, cu excepția SIRF 1 „Adoptarea pentru prima dată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară”, care urmează a fi aplicat începând cu 1 ianuarie 2011.

[Pct.57 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

58. Pînă la implementarea SIRF, entitățile de interes public țin contabilitatea și întocmesc rapoartele lor financiare în baza SNC. Totodată, în cazul în care prevederile SNC nu stabilesc unele reglementări prevăzute în SIRF, entitatea este încurajată să aplice prevederile SIRF pînă la acceptarea lor de Ministerul Finanțelor.

59. Pentru realizarea acestei acțiuni sînt necesare următoarele:

[Subpct.1),2) exclude prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

3) publicarea și plasarea anuală pe site-ul Ministerului Finanțelor a modificărilor operate în SIRF de IASB;

4) oferirea asistenței din partea experților străini cu privire la implementarea SIRF;

5) asigurarea asistenței consultative entităților în procesul implementării SIRF.

[Pct.59 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

60. Realizarea sus-numitei acțiuni va contribui la pregătirea rapoartelor financiare ale entităților autohtone conform SIRF și la creșterea credibilității acestora.

4.1.2. Elaborarea reglementărilor contabile naționale în conformitate cu cerințele Directivelor UE și SIRF

61. Reglementările contabile naționale cuprind Cadrul general de raportare financiară, SNC, Planul general de conturi contabile și alte reglementări contabile.

62. Nomenclatorul reglementărilor contabile, inclusiv SNC, și termenele concrete de elaborare și implementare a acestora se stabilesc de Ministerul Finanțelor.

63. Cadrul general de raportare financiară reprezintă un act normativ care conține caracteristica generală a convențiilor și principiilor fundamentale ale contabilității, elementelor rapoartelor financiare și a categoriilor de utilizatori ai acestora, a criteriilor de recunoaștere și evaluare a elementelor rapoartelor financiare.

64. SNC reprezintă standarde și interpretări, bazate pe Directivele UE și pe SIRF, elaborate, examinate și aprobate de Ministerul Finanțelor, care stabilesc reguli generale obligatorii privind ținerea contabilității și raportarea financiară.

[Pct.64 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

65. Conținutul de bază al SNC trebuie să corespundă prevederilor SIRF, ținîndu-se cont, totodată, de cerințele legislației în vigoare și de nivelul actual de dezvoltare economică a entităților autohtone. SNC adițional vor conține exemple practice și comentarii privind aplicarea prevederilor standardelor.

66. În scopul asigurării unui grad relevant de veridicitate a rapoartelor financiare, SNC trebuie implementate într-un set unic, concomitent cu abrogarea SNC existente. SNC noi vor intra în vigoare începînd cu 1 ianuarie 2014.

[Pct.66 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

67. Metodica de trecere de la SNC existente la cele noi va fi elaborată, examinată și aprobată de Ministerul Finanțelor.

[Pct.67 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

68. SNC urmează a fi actualizate pe măsura necesității, în conformitate cu modificările operate în SIRF.

69. Planul general de conturi contabile stabilește nomenclatorul claselor și grupelor de conturi contabile și metodologia de utilizare a acestora. Acest plan are un caracter de recomandare, se elaborează și se aprobă de Ministerul Finanțelor în baza SNC actualizate.

70. Planul general de conturi se recomandă entităților care aplică SNC și sistemul contabil complet și simplificat în partidă dublă. În baza Planului general de conturi entitățile pot elabora planuri de conturi de lucru care vor cuprinde nomenclatorul conturilor sintetice și subconturile necesare pentru determinarea indicatorilor din rapoartele financiare.

71. Entitățile ce aplică SIRF vor elabora în mod individual planuri de conturi proprii, conform cerințelor SIRF.

71¹. Planul de conturi, inclusiv nomenclatorul grupelor de conturi și normele metodologice privind aplicarea acestora, utilizat de instituțiile financiare se va elabora și aproba de Banca Națională a Moldovei.

[Pct.71¹ introdus prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

72. Planul general de conturi contabile va intra în vigoare și va fi actualizat concomitent cu modificările operate în SNC.

73. Pentru realizarea acestei acțiuni sînt necesare următoarele:

- 1) constituirea și finanțarea grupurilor de lucru privind elaborarea SNC;
- 2) acceptarea sprijinului experților străini privind corespunderea SNC prevederilor SIRF;
- 3) selectarea entităților-pilot din diferite domenii de activitate în scopul implementării SNC actualizate și a Planului general de conturi contabile;
- 4) asigurarea consultațiilor permanente pentru entități în procesul implementării SNC actualizate.

74. Realizarea sus-numitei acțiuni va contribui la ameliorarea cadrului normativ de raportare financiară a entităților ce vor aplica SNC, conform cerințelor reglementărilor contabile internaționale.

4.1.3. Elaborarea reglementărilor contabile pentru sectorul întreprinderilor mici și mijlocii

75. Reglementarea contabilă a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (ÎMM) este condiționată de sistemul contabil aplicat: simplificat în partidă dublă și în partidă simplă. Sistemul contabil se alege de către fiecare întreprindere în mod individual, în conformitate cu criteriile stabilite în art.15 din [Legea contabilității](#). Pentru reglementarea contabilității ÎMM, sînt necesare două acte normative: Regulamentul privind contabilitatea și raportarea financiară în condițiile sistemului simplificat în partidă dublă și Normele privind contabilitatea în partidă simplă. Actele normative menționate vor fi elaborate și aprobate de Ministerul Finanțelor.

76. Regulamentul privind contabilitatea și raportarea financiară în condițiile sistemului simplificat în partidă dublă va fi elaborat ținînd cont de prevederile reglementărilor contabile internaționale similare și condițiile actuale de dezvoltare a sectorului ÎMM din Republica Moldova. Acest regulament va cuprinde cel puțin următoarele prevederi de bază:

- 1) regulile generale de ținere a contabilității;
- 2) planul simplificat de conturi contabile;
- 3) structura rapoartelor financiare și modul de întocmire a acestora.

77. Normele privind contabilitatea în partidă simplă vor fi elaborate în baza prevederilor reglementărilor contabile și fiscale în vigoare. Aceste norme trebuie să cuprindă cel puțin următoarele prevederi de bază:

- 1) metodele de recunoaștere a elementelor contabile: contabilitatea de angajamente sau

contabilitatea de casă și modalitățile de aplicare a acestora. Aceste metode vor fi aplicate ținând cont de baza normativă selectată de întreprindere: contabilă sau fiscală;

2) structura și modul de întocmire a registrului de încasări (venituri) și plăți (cheltuieli).

78. Reglementările contabile pentru sectorul IMM vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2014, concomitent cu SNC.

[Pct.78 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

79. Pentru realizarea acestei acțiuni sînt necesare următoarele:

1) constituirea și finanțarea grupurilor de lucru privind elaborarea reglementărilor contabile pentru IMM;

2) acceptarea sprijinului consultativ din partea experților străini privind modalitatea de aplicare în Republica Moldova a practicilor și standardelor internaționale pentru IMM;

3) asigurarea consultațiilor permanente pentru entități în decursul implementării reglementărilor contabile elaborate.

80. Realizarea sus-numitei acțiuni va contribui la simplificarea contabilității sectorului IMM și racordarea acesteia la cerințele internaționale.

4.1.4. Elaborarea mecanismului de implementare și actualizare a Standardelor Internaționale de Audit și a Codului privind conduita profesională a auditorilor și contabililor

81. SIA reprezintă standarde aprobate de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Audit și Asigurare (IAASB). Codul etic (elaborat și aprobat de IFAC) reprezintă un document ce stabilește scopurile profesiei de auditor și contabil, precum și conține norme de conduită profesională ale acestora.

82. SIA și Codul etic vor deveni valabile după acceptarea lor de către Ministerul Finanțelor în baza unui acord încheiat cu IFAC și după publicarea lor în modul stabilit de legislație.

83. Pentru a asigura calitatea rapoartelor financiare auditate, SIA și Codul etic vor fi aplicate pe teritoriul Republicii Moldova, începînd cu 1 ianuarie 2012.

[Pct.83 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

84. SIA și Codul etic vor fi actualizate anual în conformitate cu modificările operate de IFAC.

85. Pentru realizarea acestei acțiuni sînt necesare următoarele:

1) actualizarea [Legii cu privire la activitatea de audit](#), conform cerințelor SIA și [Codului etic](#);

2) acceptarea SIA și a Codului etic de către Guvern în baza unui contract încheiat cu IFAC;

3) publicarea oficială a SIA și a Codului etic și plasarea acestora pe site-ul Guvernului și Ministerului Finanțelor;

4) publicarea și plasarea anuală pe site-ul Ministerului Finanțelor a modificărilor operate în SIA și Codul etic de către IFAC;

5) oferirea asistenței din partea experților străini cu privire la implementarea SIA și a Codului etic;

6) asigurarea asistenței consultative entităților în procesul implementării SIA și Codului etic.

[Pct.85 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

86. Realizarea sus-numitei acțiuni va contribui la îmbunătățirea calității auditului rapoartelor financiare, creșterea credibilității rapoartelor financiare, precum și la respectarea normelor de conduită profesională a auditorilor, acceptate în practica internațională.

4.2. Fortificarea principalelor instituții responsabile de raportarea financiară

87. Obiectivul prezentei priorități constă în fortificarea instituțiilor responsabile de dezvoltarea contabilității și auditului, în scopul introducerii unui sistem riguros de aplicare a cadrului normativ actualizat de raportare financiară.

4.2.1. Susținerea Ministerului Finanțelor

88. În conformitate cu [Legea contabilității](#) (art.11 alin.(2)) și [Legea privind activitatea de audit](#)

(art.27 alin.(3)), Ministerul Finanțelor este principala instituție statală responsabilă de reglementarea contabilității și auditului. Pentru realizarea prezentei acțiuni trebuie susținute următoarele subdiviziuni interioare din cadrul Ministerului Finanțelor:

- 1) Direcția reglementarea contabilității și auditului în sectorul corporativ;
- 2) Direcția monitoring și analiză financiară;
- 3) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

Realizarea numitei acțiuni va asigura constituirea unui cadru normativ de raportare financiară racordat la cerințele Directivelor UE și SIRF.

89. Sprijinirea Direcției reglementarea contabilității și auditului în sectorul corporativ rezidă în:

- 1) asigurarea procesului de implementare a SIRF, SIA și [Codului etic](#) și a modificărilor acestora;
- 2) crearea și finanțarea grupurilor de lucru pentru elaborarea SNC, a Planului general de conturi contabile și altor acte normative în domeniul contabilității și auditului.

[Pct.89 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

90. Susținerea Direcției monitoring și analiză financiară rezidă în:

- 1) monitorizarea financiară a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital public integral sau majoritar, în scopul consolidării disciplinei financiare, eficientizării utilizării patrimoniului public și supravegherii riscului fiscal la aceste întreprinderi;
- 2) efectuarea analizei rapoartelor financiare ale întreprinderilor de stat și ale societăților comerciale cu capital public integral sau majoritar în baza datelor prezentate de Serviciul informațional al rapoartelor financiare;
- 3) utilizarea rezultatelor monitorizării financiare în procesul de organizare și desfășurare a privatizării proprietății publice.

91. Drept rezultat al realizării acestei acțiuni se va asigura oferirea unor informații accesibile potențialilor investitori privind situația patrimonială și financiară a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital public.

92. Susținerea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat rezidă în:

- 1) identificarea relației contabilitate – fiscalitate, inclusiv în condițiile aplicării SIRF;
- 2) acordarea asistenței în formarea unui cadru instituțional care va permite implementarea unui proces eficient de evaluare fiscală conformat cerințelor internaționale;
- 3) asigurarea utilizării datelor contabile pentru întocmirea declarațiilor fiscale;
- 4) evaluarea impactului SIRF asupra gradului de competență contabilă al funcționarilor fiscali.

93. Realizarea sus-numitei acțiuni va permite stabilirea unei relații eficiente între rapoartele financiare și declarațiile fiscale și va reduce substanțial fraudele fiscale nedetectate.

4.2.2. Susținerea Băncii Naționale a Moldovei

94. Cerințele specifice aferente raportării financiare în sectorul bancar cuprind acțiunile ce urmează a fi realizate de către BNM, avînd drept obiectiv stabilirea cerințelor specifice de raportare financiară și supraveghere a acesteia în sectorul bancar.

95. Acțiunea în cauză prevede:

1) stabilirea relației dintre „capitalul contabil” și „capitalul prudențial”, ceea ce va permite aplicarea Îndrumărilor europene ale cadrului comun de raportare, care urmează a fi utilizate de instituțiile creditoare și de investiții în cazul raportării acestora despre rata solvabilității (Directiva UE cu privire la necesarul de capital), precum și îndrumările cadrului standardizat de raportare financiară pentru instituțiile de creditare din UE;

2) armonizarea cerințelor regulatorii ale instituțiilor financiare cotate la Bursa de Valori și celor ale CNPF și Bursei de Valori;

3) perfecționarea relațiilor dintre BNM, auditori și băncile comerciale, conform [Regulamentului privind practica de audit 1004 „Relațiile dintre organele ce reglementează activitatea bancară și auditorii externi”](#);

4) monitorizarea aplicării corectă a SIRF și a normelor prudențiale ale BNM, interpretarea practică

a dezvoltării informației rapoartelor financiare.

[Pct.95 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

96. Realizarea sus-numitei acțiuni va contribui la:

1) facilitarea monitorizării de către BNM a respectării de către bănci a modificărilor efectuate în raportarea financiară;

2) fortificarea stabilității sistemului bancar conform documentelor Comitetului Basel, inclusiv aplicarea cerințelor de capital minim, verificarea suficienței capitalului în scopul supravegherii și dezvoltării informațiilor financiare.

[Pct.96 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

4.2.3. Susținerea Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a Bursei de Valori

97. Prezenta acțiune prevede dezvoltarea și fortificarea CNPF în procesul de implementare a cadrului legislativ al entităților cotate la Bursa de Valori, conformate cerințelor legislației europene. Pentru realizarea acțiunii nominalizate sînt necesare următoarele:

1) identificarea particularităților aplicării SIRF în sectorul pieței financiare nebankare și Bursei de Valori, cu stipularea modului de determinare și dezvoltare a indicatorilor rapoartelor financiare;

2) asigurarea continuă și permanentă a calității informațiilor rapoartelor financiare;

3) aplicarea cerințelor minime de transparență în dezvoltarea informațiilor rapoartelor financiare ale entităților cotate la Bursa de Valori, conform Directivei cu privire la transparență, Regulamentului 1606/2002 și Directivei cu privire la prospect;

4) ajustarea cadrului legislativ al entităților cotate la Bursa de Valori la prevederile legislației europene, aferente raportării financiare, principalele dintre care sînt:

Regulamentul nr.1606/2002/EC al Parlamentului și Consiliului European, conform căruia entitățile cotate la Bursa de Valori trebuie să întocmească și să prezinte rapoarte financiare consolidate. Statele-membre ale UE insistă ca aceste cerințe să fie aplicate și pentru entitățile care nu se cotează la Bursa de Valori;

Directiva cu privire la prospect (2003/71/EC) și Regulamentul nr.809/2004, care determină informațiile ce trebuie introduse în prospect, formatul, dimensiunile și publicarea acestora;

Directiva cu privire la transparență pentru companiile cotate la bursă (2004/109/EC), în care se stipulează cerințele minime de transparență a informațiilor financiare ale companiilor cotate la Bursa de Valori, în scopul îmbunătățirii calității acestor informații;

5) ajustarea legislației naționale în domeniul asigurărilor la cerințele legislației europene;

6) acordarea asistenței tehnice necesare pentru ameliorarea raportării financiare a companiilor de asigurări;

7) dezvoltarea raportării financiare în asigurări prin:

aplicarea cerințelor SIRF în ținerea contabilității, raportării financiare și SIA în exercitarea auditului, elaborarea îndrumărilor de implementare a SIRF în acest sector;

aplicarea cerințelor Directivei patru a UE cu privire la rapoartele anuale (78/660/EEC), Directivei șapte cu privire la rapoartele anuale consolidate (83/349/EEC), Regulamentului (EC) nr.1606/2002 al Parlamentului și Consiliului European și Directivei cu privire la rapoartele financiare ale companiilor de asigurări (91/674/EEC);

verificarea permanentă a corespunderii cerințelor legislației naționale cu cele europene în domeniul asigurărilor.

98. Realizarea acestor acțiuni va conduce la:

1) ralierea cadrului legislativ și normativ al Republicii Moldova în asigurări la cerințele legislației UE, ținerea contabilității, raportării financiare conform SIRF și exercitarea auditului conform SIA;

2) asigurarea permanentă a supravegherii, reglementării și respectării legislației aferente asigurărilor și raportării financiare în acest domeniu;

3) elaborarea reglementărilor contabile pentru asociațiile de economii și împrumut în conformitate cu cerințele naționale și internaționale;

4) crearea cadrului normativ de raportare financiară pentru entitățile cotate la Bursa de Valori, conform cerințelor legislației comunitare, precum și a unui mecanism de control al aplicării acestuia.

4.2.4. Susținerea Serviciului informațional al rapoartelor financiare pe lângă Biroul Național de Statistică

99. Acțiunea în cauză prevede:

1) elaborarea Regulamentului privind Serviciul informațional al rapoartelor financiare, în conformitate cu prevederile [Legii contabilității](#) și normele acceptate în practica internațională;

2) înzestrarea serviciului cu sisteme și tehnologii adecvate care vor permite implementarea politicilor și procedurilor de colectare, prelucrare, publicare și arhivare a informațiilor financiare;

3) aplicarea principiului dezvăluirii obligatorii a informației financiare, conform Directivei pentru companii (68/151/EEC), Directivei patru cu privire la rapoartele financiare anuale (78/660/EEC), Directivei șapte cu privire la rapoartele financiare consolidate (83/349) și Directivei cu privire la transparență (2004/109/EC);

4) facilitarea și simplificarea accesului utilizatorilor de informații, inclusiv al publicului, la informația dezvăluită, publicată pe suport de hârtie sau în formă electronică, conform cerințelor Directivei 2003/58/EC;

5) stabilirea unor sancțiuni pentru a asigura respectarea cerințelor de arhivare a informațiilor rapoartelor financiare anuale proprii și consolidate ale entităților;

6) livrarea informațiilor cumulate și arhivate prin acordarea accesului la acestea în forma electronică, cu aplicarea unor măsuri de protecție.

100. Realizarea acestei acțiuni va conduce la:

1) constituirea și asigurarea activității Serviciului informațional al rapoartelor financiare și elaborarea cadrului normativ de colectare, prelucrare, publicare și arhivare a informațiilor financiare, în conformitate cu legislația comunitară;

2) asigurarea transparenței și accesibilității informațiilor din rapoartele financiare ale entităților pentru toate categoriile de utilizatori;

3) protejarea utilizatorilor de informații externi în luarea deciziilor incorecte, prin asigurarea acestora cu informații calitative ale rapoartelor financiare anuale proprii și consolidate ale entităților;

4) sporirea investițiilor în entitățile ale căror informații financiare vor fi publicate și dezvăluite.

4.2.5. Susținerea Consiliului de supraveghere a activității de audit

101. În conformitate cu [Legea privind activitatea de audit](#), în decembrie 2007 au fost aprobate Regulamentul CSAA și componența nominală a acestuia, iar în ianuarie 2008 a fost format CSAA. În linii generale, CSAA are menirea de a garanta utilizatorilor calitatea serviciilor prestate de auditori și societățile de audit, îndeosebi calitatea auditelor obligatorii ale rapoartelor financiare, prin supravegherea activității societăților de audit. Întrucât CSAA este o structură nouă ce trebuie să îndeplinească funcții inexistente până în prezent pe teritoriul Republicii Moldova, iar Regulamentul CSAA conține doar prevederi generale aferente funcțiilor și atribuțiilor membrilor CSAA, acesta necesită suport intern și extern în exercitarea acestor funcții noi.

102. Prezentul Plan prevede acordarea unui suport CSAA în ceea ce privește implementarea procesului și procedurilor de control al calității profesiei de auditor în Republica Moldova, inclusiv în realizarea activităților sale de supraveghere. Activitățile ce urmează a fi întreprinse de CSAA și suportul ce va fi acordat pot fi divizate în trei direcții principale, descrise în cele ce urmează.

103. Activități de supraveghere a calității lucrărilor de audit ale societăților de audit

1) Elaborarea unui plan de acțiuni al CSAA pentru anii 2009-2014, ce ar include obiectivele de lucru și capacitățile de atingere a obiectivelor trasate.

2) Stabilirea și descrierea ariei de acoperire a procesului de supraveghere din partea CSAA (de exemplu, procesul educațional, licențierea, respectarea standardelor profesionale, asigurarea calității activității de audit, aplicarea sistemului disciplinar etc.).

3) Elaborarea programului de control al calității, ce ar include procedurile de control care trebuie

aplicate de colaboratorii Serviciului de control și verificare din cadrul CSAA.

4) Stabilirea și descrierea competențelor de control și disciplinare (pedeapsă) ale CSAA.

[Pct.103 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

104. Activități orientate spre obținerea și menținerea abilităților de control și a competenței profesionale ale membrilor CSAA

1) Organizarea unor seminare cu membrii CSAA în scopul conștientizării de către aceștia a rolului și funcțiilor organului de supraveghere, inclusiv a cerințelor aferente asigurării calității activității de audit și a sistemului disciplinar.

2) Stabilirea relațiilor de cooperare cu organismele de supraveghere din țările care deja aplică asemenea sistem, ceea ce ar permite acumularea experienței, inclusiv organizarea asistenței din partea organismelor internaționale similare în organizarea controalelor pe teren.

3) Asigurarea unei pregătiri profesionale și acumularea experienței adecvate prin participarea la diverse instruirii, inclusiv aferente normelor de etică, ceea ce ar garanta imparțialitatea și obiectivitatea angajaților Serviciului de control și verificare față de subiecții controlați.

[Pct.104 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

105. Activități orientate spre confirmarea transparenței procesului de supraveghere de către CSAA a activității de audit

1) Elaborarea documentelor ce vor asigura transparența procesului de supraveghere a activității de audit.

2) Desfășurarea activităților ce confirmă transparența procesului de supraveghere din partea CSAA (de exemplu, informarea publicului pentru programele de lucru anuale și rapoartele ce atestă activitatea CSAA).

106. Realizarea prezentei acțiunii va contribui la:

1) asigurarea utilizatorilor și organelor de reglementare că aceștia se pot baza pe rapoartele financiare auditate și pot lua decizii economice corecte;

2) fortificarea unui organ eficient de control al calității activității de audit, care este capabil să-și exercite funcțiile și care va menține încrederea publicului în profesie.

4.2.6. Susținerea instituțiilor de învățământ universitar în domeniul contabilității și auditului

107. Prezenta acțiune prevede susținerea instituțiilor de învățământ universitar prin:

1) elaborarea unui program, independent din punct de vedere financiar, care va îndeplini obiectivele din domeniul învățământului referitor la dezvoltarea cunoștințelor generale, abilităților intelectuale și de comunicare necesare contabililor și auditorilor profesioniști;

2) acordarea asistenței în cooperarea cu profesorii instituțiilor acreditate din țările-membre ale UE și în transferul de cunoștințe și experiență de la experții internaționali celor locali în domeniul învățământului și instruirii profesionale a contabililor și auditorilor;

3) sprijinirea instituțiilor de învățământ în pregătirea și perfecționarea cadrelor didactice;

4) sprijinirea instituțiilor de învățământ prin transfer de resurse financiare în elaborarea și publicarea programelor noi, manualelor, studiilor de caz și altor materiale didactice, conform cerințelor standardelor educaționale și reglementărilor internaționale în domeniul contabilității și auditului.

108. Realizarea acestei acțiuni va contribui la:

1) fortificarea instituțiilor de învățământ universitar prin extinderea posibilităților și sporirea responsabilității în pregătirea și instruirea cadrelor de înaltă calificare, ceea ce va corespunde cerințelor internaționale;

2) îmbunătățirea procesului de pregătire a specialiștilor în domeniu.

4.3. Sprijinirea profesiei de auditor

109. Obiectivul prezentei priorități constă în asigurarea unui nivel înalt al calității activității de audit, care ar contribui la creșterea încrederii utilizatorilor de rapoarte financiare în profesia de auditor.

4.3.1. Asigurarea calității profesiei de auditor

110. Asigurarea calității profesiei de auditor este principalul mijloc al auditorilor de a demonstra utilizatorilor că auditorii activează la un nivel ce corespunde standardelor de audit și regulilor etice. În acest context este necesar de a lua în considerare actele relevante acestui aspect, aplicate în UE:

1) Recomandarea Comisiei nr.3304/2000 din 15 noiembrie 2000 privind exigențele minime în materie de control al calității controlului legal al conturilor în Uniunea Europeană;

2) Recomandarea Comisiei nr.1721/2008 din 6 mai 2008 privind asigurarea calității externe pentru auditorii legali și firmele de audit care auditează entitățile de interes public.

111. Calitatea poate fi asigurată atât prin eforturi interne ale societăților de audit, cât și prin eforturi externe, din partea organelor de reglementare și supraveghere.

[Pct.11 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

112. Pentru realizarea prezentei acțiuni este necesară implicarea organelor de reglementare și supraveghere în asigurarea calității activității de audit prin:

1) aplicarea unei baze normative adecvate: [Legea privind activitatea de audit](#), SIA, [Codul etic](#);

2) implementarea regulilor de control extern al calității pentru activitatea de audit;

3) actualizarea Informației privind respectarea procedurilor de control al calității lucrărilor de audit, care urmează a fi prezentată de către societățile de audit în conformitate cu art.10 alin.(5) lit.a) din [Legea cu privire la activitatea de audit](#);

4) actualizarea Raportului privind transparența societății de audit, care este necesar de a fi prezentat de către societățile de audit ce efectuează auditul la entitățile de interes public, în conformitate cu art.10 alin.(5) lit.b) din [Legea cu privire la activitatea de audit](#).

[Pct.112 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

113. Societățile de audit trebuie să asigure controlul calității prin:

actualizarea standardelor și metodelor interne de activitate, conform legislației în domeniul auditului și practicilor internaționale avansate;

elaborarea politicilor și procedurilor interne de control al calității;

îmbunătățirea calității metodelor de audit.

114. Realizarea sus-numitei acțiuni va contribui la asigurarea calității profesiei de auditor din Republica Moldova la nivelul cerințelor internaționale.

4.3.2. Formarea registrelor de stat ale auditorilor și societăților de audit

115. Crearea unor registre pentru auditorii și societățile de audit din Republica Moldova, disponibile în formă electronică și accesibile publicului în mod gratuit, va permite utilizatorilor să determine rapid dacă auditorul sau societatea de audit care efectuează auditul a fost înregistrată, care este adresa ei juridică și forma de organizare. Aceste registre vor contribui la identificarea persoanelor care acționează fără licență, vor permite publicului să identifice autoritățile relevante în cazul necesității de prezentare a unei reclamații împotriva unui auditor, vor mări încrederea publicului în auditorii înregistrați.

[Pct.115 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

116. Pentru a realiza prezenta acțiune sînt necesare următoarele:

1) acordarea asistenței tehnice la elaborarea proceselor și procedurilor ce vor permite crearea unor registre eficiente;

2) gestionarea procesului de înregistrare, actualizare și menținere permanentă a informației din registre;

3) elaborarea programelor software pentru procesul de înregistrare electronică;

4) aprovizionarea cu hardware pentru a asigura funcționarea continuă a programelor software.

117. Realizarea sus-numitei acțiuni va îmbunătăți pe termen lung încrederea publicului în profesia de auditor și va permite reglementarea continuă a profesiei de auditor.

4.3.3. Perfecționarea procesului de certificare profesională a auditorilor

118. [Legea privind activitatea de audit](#) la momentul aprobării nu prevedea posibilitatea recunoașterii certificatelor internaționale în domeniul contabilității și auditului, obținute conform programelor internaționale de certificare, cum ar fi ACCA, CIPA, CAP, DipIFR, autorizările auditorilor obținute în țările-membre ale UE. Prezentul Plan prevede necesitatea recunoașterii certificatelor internaționale de calificare în domeniul contabilității și auditului, precum și necesitatea asigurării independenței și obiectivității procesului de certificare al auditorilor

[Pct.118 în redacția [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

119. Prezenta acțiune prevede următoarele:

1) acordarea asistenței Ministerului Finanțelor în elaborarea și actualizarea politicilor pentru recunoașterea certificatelor internaționale în domeniul contabilității și auditului;

2) implicarea specialiștilor calificați independenți, inclusiv străini, în procesul de certificare a auditorilor, în special la elaborarea probelor pentru susținerea examenului de calificare;

3) implementarea procedurilor și politicilor identificate;

4) acordarea asistenței Comisiei de certificare de pe lângă Ministerul Finanțelor la determinarea și convenirea asupra scutirilor de examene, experiența necesară și alte criterii pentru recunoașterea persoanelor ce dețin certificate internaționale de calificare.

[Pct.119 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

120. Realizarea sus-numitei acțiuni va permite crearea unui sistem de certificare profesională a auditorilor, racordat la cerințele internaționale.

4.4. Modernizarea învățământului, instruirii profesionale și informării publicului, în conformitate cu standardele internaționale

121. Obiectivul prezentei priorități constă în conformarea procesului de pregătire a cadrelor în domeniul contabilității și auditului și a instruirii profesionale continuă a acestora la cerințele internaționale.

4.4.1. Modernizarea procesului de studii universitare în domeniul contabilității și auditului

122. Prezenta acțiune constă în conformarea procesului de pregătire a cadrelor contabile la cerințele standardelor și practicilor educaționale internaționale.

123. În cadrul acestei acțiuni este necesar de a:

1) modifica programul existent de pregătire a cadrelor în domeniul contabilității și auditului, care va asigura obținerea cunoștințelor corespunzătoare privind SIRF și SIA, precum și a SNC actualizate, luînd în considerare:

a) toate disciplinele aferente contabilității și auditului, inclusiv normele de etică profesională;

b) directivele UE în domeniul contabilității și auditului;

c) Standardele Internaționale de Educație;

d) experiența țărilor membre ale UE în elaborarea programelor de învățământ;

e) [Codul etic](#);

2) elabora manuale, studii de caz și alte materiale didactice în domeniul contabilității și auditului, bazate pe SIRF și SIA;

3) asigura colaborarea cu universitățile acreditate din statele-membre ale UE, inclusiv prin schimb de experiență bilateral.

[Pct.123 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

124. Programul de studiu servește drept suport pentru a:

1) utiliza în procesul de perfecționare și evaluare a cadrelor didactice din sistemul de învățământ universitar a standardelor internaționale în domeniul contabilității, auditului și educației, a practicii

existente în țările-membre ale UE, în scopul asigurării unui proces de perfecționare și evaluare, în conformitate cu cerințele internaționale;

2) asigura durabilitatea procesului de pregătire a contabililor competenți pe o perioadă îndelungată, luând în considerare experiența țărilor-membre ale UE.

[Pct.124 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

125. Realizarea sus-numitei acțiuni va permite:

1) fortificarea capacității instituțiilor de învățământ universitar din Republica Moldova privind pregătirea și realizarea programelor de studii actuale în domeniul contabilității și auditului;

2) elaborarea unui nou curriculum universitar bazat pe SIRF și SIA;

3) obținerea unui nivel înalt al specialiștilor în domeniul contabilității și auditului ce corespunde cerințelor standardelor internaționale educaționale.

4.4.2. Organizarea procesului de instruire profesională continuă pentru contabili și auditori

126. Prezenta acțiune prevede:

1) elaborarea programelor de instruire cu accent special pe aplicarea practică a SIRF, SIA și [Codului etic](#);

2) elaborarea materialelor de instruire legate de implementarea practică a SIA și a Codului etic;

3) coordonarea programelor de instruire profesională continuă cu Ministerul Finanțelor și Ministerul Educației și Tineretului;

4) oferirea asistenței din partea organismelor internaționale privind schimbul de experiență și participarea la cursurile organizate de asociațiile profesionale;

5) acordarea asistenței la transferul de cunoștințe practice de la experții internaționali către cei locali în domeniul instruirii de perfecționare profesională continuă pentru auditorii ce efectuează audit obligatoriu.

127. În realizarea prezentei acțiuni vor fi implicate asociațiile profesionale în domeniul contabilității și auditului, instituțiile de învățământ, instituțiile și asociațiile de instruire, licențiate conform legislației în vigoare.

128. Realizarea sus-numitei acțiuni va contribui la crearea unui sistem modern de instruire profesională continuă a contabililor și auditorilor prin:

1) menținerea și ridicarea competenței profesionale a contabililor și auditorilor;

2) asigurarea unui nivel înalt al culturii contabile;

3) ameliorarea percepției publice a profesiei de contabil și auditor;

4) creșterea prestigiului profesiei de contabil și auditor și amplificarea rolului acesteia în asigurarea unui nivel înalt al calității raportării financiare.

4.4.3. Instruirea funcționarilor publici, inclusiv a colaboratorilor organelor fiscale

[Denumirea modificată prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

129. Prezenta acțiune prevede elaborarea și implementarea unui program de instruire a funcționarilor publici, care va permite o percepere mai aprofundată a importanței raportării financiare, precum și a drepturilor și responsabilităților părților interesate.

130. Programul de instruire este destinat preponderent funcționarilor din cadrul Ministerului Finanțelor, Serviciului informațional al rapoartelor financiare, CSAA, Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, etc. Programul în cauză urmează a fi elaborat de instituțiile responsabile nominalizate, coordonat cu Ministerul Finanțelor și implementat în mod diferențiat pentru fiecare categorie de funcționari publici. Acest program va include cel puțin principiile fundamentale ale contabilității; reglementarea normativă a contabilității și auditului; componența, structura și utilizatorii rapoartelor financiare; normele de conduită profesională a contabililor și auditorilor.

[Pct.130 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

131. Realizarea numitei acțiuni va conduce la facilitarea procesului de prezentare și de utilizare a rapoartelor financiare, soluționarea corectă a litigiilor apărute între entități, efectuarea controalelor din partea autorităților abilitate și reducerea sancțiunilor neargumentate.

4.4.4. Elaborarea și implementarea programului de informare a publicului

132. Prezenta acțiune va spori gradul de încredere a publicului în rapoartele financiare, respectiv, se va mări numărul de solicitări ale acestor informații. Programul de informare a publicului trebuie să includă evidențierea drepturilor părților implicate; accentuarea cerinței de audit obligatoriu; relevarea avantajelor financiare ale culturii de conformare strictă; sporirea sensibilizării opiniei publice cu privire la avantajele bune raportări corporative; promovarea sensibilizării opiniei publice cu privire la integritatea, obiectivitatea, competența și profesionalismul auditorilor și părților-cheie implicate; acordarea informației, îndrumării educaționale și asistenței tehnice publicului și promovarea dezvăluirii corecte și transparenței raportării financiare.

133. În cadrul numitului program vor fi desfășurate diverse campanii de sensibilizare a publicului care, în particular, se vor concentra:

1) pentru manageri – asupra evidențierii culturii comunicării oneste și deschise, reorientării auditului intern spre problemele mai mari și mai riscante și încurajării unei modalități sigure pentru angajați de a-și comunica îngrijorările (semnalare);

2) pentru directori – asupra evidențierii înțelegerii mai bune a afacerii, utilizării acestei înțelegeri pentru a prezenta o imagine mai constructivă pentru management, exercitării dreptului de acces la informații prin auditorii interni și externi.

134. Realizarea sus-numitei acțiuni va contribui la:

1) promovarea înțelegerii de către public a importanței dezvăluirii corecte și transparente a informațiilor financiare;

2) sporirea încrederii în raportarea financiară din cadrul Republicii Moldova;

3) sporirea solicitării de către public a dezvăluirii corecte și transparente a informațiilor corporative;

4) reducerea riscului fraudelor majore datorită unei înțelegeri mai bune a drepturilor și responsabilităților ale persoanelor;

5) aprofundarea cunoștințelor publicului privind raportarea financiară, ceea ce sporește baza de investitori potențiali în Republica Moldova.

V. IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA PLANULUI

5.1. Etapele de implementare a Planului

135. **Prima etapă (anii 2009-2012).** Pe parcursul acestei etape urmează a se efectua următoarele: elaborarea mecanismului de implementare a SIRF pe teritoriul Republicii Moldova; organizarea seminarelor pentru funcționarii publici și contabilii entităților care vor aplica SIRF; instruirea auditorilor și membrilor CSAA în domeniul controlului calității activității de audit; elaborarea actelor normative de bază în domeniul contabilității: SNC, Planul general de conturi, reglementările contabile pentru sectorul întreprinderilor mici și mijlocii în conformitate cu [Legea contabilității](#); stabilirea cerințelor specifice de raportare financiară pentru instituțiile financiare, companiile de asigurări, entitățile acțiunile cărora sînt cotate la Bursa de Valori; acordarea asistenței Serviciului informațional al rapoartelor financiare; elaborarea și implementarea programului de informare a publicului; implementarea sistemului de supraveghere și control al activității de audit și de certificare a auditorilor, în conformitate cu regulamentele aprobate; modernizarea programelor de studii universitare și elaborarea manualelor, studiilor de caz și altor materiale didactice în domeniul contabilității și auditului; elaborarea programului de control extern al calității lucrărilor de audit; modificarea [Legii privind activitatea de audit](#); inițierea tratativelor cu IFAC în legătură cu dreptul de utilizare a SIA și Codului etic pe teritoriul Republicii Moldova; publicarea SIA și Codului etic; instruirea funcționarilor publici, inclusiv a colaboratorilor organelor fiscale.

[Pct.135 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

136. Etapă a doua (anii 2012-2014). La această etapă se va acorda atenție primordială implementării SNC și altor reglementări contabile naționale; actualizării Regulamentului CSAA, Regulamentului cu privire la certificarea auditorilor, altor acte normative din domeniul auditului; elaborării reglementărilor contabile pentru entitățile din diferite ramuri și sectoare ale economiei naționale.

[Pct.136 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

137. Acțiunile concrete pentru fiecare etapă, costurile și instituțiile responsabile de realizarea acestora sînt prezentate în anexa nr.1.

5.2. Mecanisme de implementare și monitorizare a Planului

138. În procesul implementării prezentului Plan se va efectua monitorizarea permanentă a realizării acțiunilor, a utilizării resurselor financiare și a rezultatelor obținute, pentru ca, în caz de necesitate, să fie operate modificări în acțiunile întreprinse.

139. Procesul de administrare, implementare și monitorizare a Planului se va efectua de către proiectul de pe lîngă Ministerul Finanțelor cu asistența consultanților locali și externi. Resursele financiare vor fi utilizate în baza devizelor de cheltuieli, elaborate de către proiect și aprobate de Ministerul Finanțelor, în limita resurselor prevăzute în anexa nr.1. Autoritățile/instituțiile responsabile de implementarea componentelor specifice ale Planului vor raporta Ministerului Finanțelor semianual și anual rezultatele privind realizarea acțiunilor prevăzute în anexa nr.1.

140. Proiectul de pe lîngă Ministerul Finanțelor va elabora rapoarte generale aferente implementării prezentului Plan, inclusiv privind utilizarea resurselor financiare, și le va prezenta Comitetului de supraveghere din cadrul proiectului, Ministerului Finanțelor, donatorilor străini (Băncii Mondiale) spre avizare, după care acestea vor fi transmise Guvernului.

141. Proiectul de pe lîngă Ministerul Finanțelor va prezenta spre examinare și avizare proiectele actelor normative elaborate Consiliului Național de Coordonare (CNC) (componenta nominală expusă în anexa nr.2), cu implementarea acestora la entitățile – pilot.

VI. RISCURILE IMPLEMENTĂRII PLANULUI

142. Factorii de risc interni includ:

- 1) lipsa de coerență în acțiunile statului în domeniul contabilității și auditului;
- 2) imperfecțiunea managerială, organizațională și economică a instituțiilor implicate în implementarea prezentului Plan;
- 3) insuficiența resurselor financiare bugetare pentru acțiunile prevăzute în prezentul Plan;
- 4) supravegherea insuficientă a modului de utilizare a resurselor alocate pentru realizarea acțiunilor stipulate în prezentul Plan;
- 5) nivelul insuficient de pregătire profesională a funcționarilor publici și a altor specialiști implicați în realizarea prezentului Plan.

143. Factori de risc externi includ:

- 1) apariția unor modificări pe plan internațional ce ar submina implementarea prezentului Plan;
- 2) absența și/sau reducerea surselor de finanțare externă a acțiunilor prevăzute în prezentul Plan.

Anexa nr.1
la Planul de dezvoltare a
contabilității și auditului în sectorul
corporativ pe anii 2009-2011

ACȚIUNILE PRACTICE
privind implementarea Planului de dezvoltare a contabilității
și auditului în sectorul corporativ pe anii 2009-2014

Nr. d/o	Denumirea direcției de cheltuieli	Cost total		Inclusiv din surse bugetare		Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicatorii de performanță
		MDL	EUR	MDL	EUR			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Ameliorarea cadrului normativ de raportare financiară	28838278	2059877	971800	69415			Cadru normativ general aplicabil. Rapoarte financiare calitative ce vor servi la luarea deciziilor corecte
1.1.	Elaborarea mecanismului de implementare și actualizare a IFRS	527161	37655			2009	Ministerul Finanțelor (M.F.), BNM, CPF, CNC	
	Experți străini (consultanți)	172840	12346					
	Experți locali (consultanți)	138272	9877					
	Cheltuieli de publicare și actualizare a IFRS	216049	15432					
1.2.	Elaborarea S.N.C. și a Planului general de conturi contabile în conformitate cu cerințele Directivelor UE și IFRS	18424698	1316049	971800	69415	2009-2012	MF, CNC	
	Experți străini (consultanți)	1209877	86420					
	Suport experți locali (elaboratori)	14172846	1012346	971800	69415			
	Cheltuieli de publicare și actualizare a S.N.C.	276543	19753					
	Elaborarea metodicii de trecere la S.N.C. actualizate	691358	49383					
	Implementarea S.N.C. la entități-pilot	2074074	148147					
1.3.	Elaborarea reglementărilor contabile pentru sectorul întreprinderilor mici și mijlocii	9333333	666667			2010-2011	MF, CNC	
	Experți străini (consultanți)	518519	037					
	Suport experți locali (elaboratori)	8641975	617284					
	Cheltuieli de publicare și actualizare	172839	12346					

1.4.	Elaborarea mecanismului de implementare și actualizare a Standardelor Internaționale de Audit și a Codului privind conduita profesională a auditorilor și contabililor	553086	39506			2010	MF, asociațiile profesionale în domeniul contabilității și auditului	
	Experți străini (consultanți)	207407	14815					
	Suport experți locali (consultanți)	259259	18519					
	Cheltuieli de publicare și actualizare	86420	6172					
2.	Fortificarea principalelor instituții responsabile de raportarea financiară	29279012	2091358	652200	46586			Coordonarea raportării financiare conform cerințelor internaționale. Asigurarea unui sistem modern de colectare, prelucrare și publicare a informațiilor financiare
2.1.	Susținerea Ministerului Finanțelor	1071605	76543			2009-2013	Guvernul	
	Experți străini (consultanți)	397531	28396					
	Suport experți locali (consultanți)	674074	48147					
2.2.	Susținerea Băncii Naționale a Moldovei	1814815	129630			2009-2013	Guvernul	
	Experți străini (consultanți)	259259	18519					
	Suport experți locali (elaboratori)	1209877	86420					
	Instruire	345679	24691					
2.3.	Susținerea Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a Bursei de Valori	967901	69136			2009-2013	Guvernul	
	Experți străini (consultanți)	207407	14815					
	Suport experți locali (elaboratori)	518519	37037					
	Instruire	241975	17284					
2.4.	Susținerea Serviciului informațional al rapoartelor financiare	23540741	1681481			2009-2013	Guvernul, Biroul Național de Statistică	

	pe lângă Biroul Național de Statistică							
	Experți străini (consultanți)	172840	12346					
	Suport experți locali (elaboratori)	518519	37037					
	Instruire	380247	27160					
	Echipament IT	22469135	1604938					
2.5.	Susținerea Consiliului de supraveghere a activității de audit	1019752	72840	652200	46586	2009-2013	MF	
	Experți străini (consultanți)	518519	37037					
	Suport experți locali (elaboratori)	345679	24692					
	Instruire	155554	11111					
2.6.	Susținerea instituțiilor de învățământ universitar în domeniul contabilității și auditului	864198	61728			2009-2013	Guvernul, Ministerul Educației	
	Schimb de experiență, consultanță străină	432099	30864					
	Deplasări	432099	30864					
3.	Sprijinirea profesiei de auditor	1771602	126543					Calitatea auditului exercitat. Nivelul de competență al auditorilor
3.1.	Asigurarea calității profesiei de auditor	1330864	95062			2012	MF, CSAA; asociațiile profesionale în domeniul contabilității și auditului	
	Experți străini (consultanți)	423457	30247					
	Suport experți locali (elaboratori)	907407	64815					
3.2.	Formarea registrelor de stat ale auditorilor, societăților de audit și auditorilor întreprinzători individuali	216047	15432			2013	MF	
	Echipament IT	172837	12346					
	Cheltuieli de menținere a echipamentului IT	43210	3086					
3.3.	Perfecționarea procesului de certificare profesională a auditorilor	224691	16049			2009-2012	MF, asociațiile profesionale în domeniul contabilității și auditului	
	Experți străini (consultanți)	95062	6790					

	Suport experți locali	129629	9259					
4.	Modernizarea învățământului, instruirii profesionale și informării publicului	9264192	661728					Numărul persoanelor instruite. Nivelul încrederii publice în sistemul de învățământ și instruire profesională continue
4.1.	Modernizarea procesului de studii universitare în domeniul contabilității și auditului	1382710	98765			2010-2013	Ministerul Educației, instituțiile de învățământ universitar	
	Elaborarea programelor, manualelor și materialelor didactice	1382710	98765					
4.2.	Organizarea procesului de instruire profesională continuă pentru contabili și auditori	4251852	303704			2010-2012	MF, asociațiile profesionale în domeniul contabilității și auditului	
	Experți străini (consultanți)	276543	19753					
	Instruire	3975309	283951					
4.3.	Instruirea funcționarilor publici, inclusiv a colaboratorilor organelor fiscale și de drept	2246914	160494			2010-2013	MF, asociațiile profesionale în domeniul contabilității și auditului	
	Instruire	2246914	160494					
4.4.	Elaborarea și implementarea programului de informare a publicului	1382716	98765			2012-2013	Biroul Național de Statistică	
	Elaborarea programelor de informare a publicului	432099	30864					
	Campanii de informare a publicului	950617	67901					
	Total, fără costuri manageriale	69153084	4939506					
5.	Managementul proiectului de implementare a Planului	4840710	345765			2009-2014	MF	
5.1.	Arenda	293827	20988					
5.2.	Echipament IT	190117	13580					
5.3.	Echipament mobilier	43210	3086					
5.4.	Rechizite de birou	43210	3086					
5.5.	Întreținerea personalului	3838247	274160					

5.6.	Alte cheltuieli (telefon, Internet, serviciile comunale etc.)	432099	30865					
	TOTAL	73993794	5285271	1624000	116001			

*** Notă:**

Sumele în MDL sînt calculate în baza cursului valutar 1EURO –14 lei.

[Anexa nr.1 modificat prin [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]

Anexa nr.2
la Planul de dezvoltare a contabilității
și auditului în sectorul corporativ
pe anii 2009-2011

COMPONENȚA NOMINALĂ
a Consiliului Național de Coordonare pentru examinarea și avizarea
proiectelor actelor normative din domeniul contabilității
și auditului în sectorul corporativ

BARBĂNEAGRĂ Victor	viceministru al finanțelor, președinte al Consiliului
NEDERIȚA Alexandru	doctor habilitat în economie, profesor universitar, Academia de Studii Economice din Moldova, vicepreședinte al Consiliului
BUCUR Vasile	doctor habilitat în economie, profesor universitar, Academia de Studii Economice din Moldova
ȚURCANU Viorel	doctor habilitat în economie, profesor universitar, Academia de Studii Economice din Moldova
GRABAROVSCI Ludmila	doctor în economie, conferențiar universitar, Academia de Studii Economice din Moldova
TOSTOGAN Pavel	doctor în economie, profesor universitar, Academia de Studii Economice din Moldova
ZLATINA Natalia	doctor în economie, conferențiar universitar, Academia de Studii Economice din Moldova
VEVERIȚĂ Ion	șef al Direcției reglementarea evidenței contabile al Departamentului buget, finanțe și contabilitate, Banca Națională a Moldovei
CRĂCIUN Andrei	șef adjunct al Direcției infrastructură statistică și rapoarte financiare, Biroul Național de Statistică
ȘTIRBU Vladimir	director al Departamentului supraveghere asigurări, Comisia Națională a Pieței Financiare
VITIUC Ana	doctor în economie, consilierul șefului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat
PLATON Svetlana	doctor în economie, contabil-șef al Unității consolidate pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în agricultură finanțate de Banca Mondială
SCRIPNIC Diana	consilier al președintelui Asociației Băncilor din Moldova
VÎRTOSU Artur	manager raportare și bugetare, Î.M. "EFES VITANTA MOLDOVA BREWERY" S.A.
CARAMAN Mihai	consultant în Departamentul taxe, "Ernst&Young" S.R.L.
ALEXA Stela	manager al Departamentului taxe, KPMG Moldova S.R.L.
CEBANU Svetlana	manager, "ÎCS Pricewaterhouse Coopers Advisori" S.R.L.
MAGU Maria	șef al Direcției metodologia bancară și elaborarea sarcinilor tehnice, BC "Moldindconbank" S.A.

APOSTU Maia	șef al Direcției dezvoltarea mediului financiar și fiscal, Ministerul Economiei
FOALEA Lidia	șef adjunct al Direcției reglementarea contabilității și auditului în sectorul corporativ, Ministerul Finanțelor
CEMERTAN Silvia	consultant al Secției reglementări în activitatea de audit a rapoartelor financiare, Ministerul Finanțelor, secretar al Consiliului

[Anexa nr.2 în redacția [Hot.Guv. nr.717 din 10.08.2010](#), în vigoare 17.08.2010]